

3. Instruktion för Forskningsrådet

Hjärt-Lungfonden

Beslutad av styrelsen 2021-04-16

Dokumentägare: Thomas Rolén

Dokumentansvarig: Mira Ernkvist

Innehåll

1	Allmänt	1
2	Vägledande principer baserat på aktuella forskningsstrategier.....	1
2.1	Bedömningsgrunder	1
3	Eftersatta områden inom hjärt-, kärl- och lungforskningen	1
4	Samordning Forskningsrådet och generalsekreteraren/samrådsgrupp.....	1
5	Forskningsrådets uppgifter	2
6	Forskningsrådets sammansättning mm	2
6.1	Nominering och mandatperioder för ledamot i FR.....	2
6.2	Ersättare för ledamot i FR.....	2
6.3	Adjungering av sakkunniga	3
7	Forskningsrådets kompetens	3
8	Forskningsrådets sammanträden	3
9	Bedömning av anslagsansökningar	3
10	Stora forskningsanslaget.....	4
11	Delegation	4
12	Iakttagande av jävsregler	4
13	Intressekonflikt.....	4
14	Forskningsrådets kansliresurser och övriga omkostnader	4
15	Arvoden	4
16	Forskningsrapport	44

1 Allmänt

Forskningsrådet (FR) är ett beredningsorgan till styrelsen i frågor om forskningsanslag och övriga vetenskapliga frågor. FR ska verka i samråd med generalsekreteraren (GS) och kansliet.

2 Vägledande principer baserat på aktuella forskningsstrategier

Eftersom Hjärt-Lungfonden har en så dominerande roll i landet när det gäller finansieringen av svensk hjärt- och lungforskning är det viktigt med ett helhetsgrepp. Det innebär att fondens forskningsfinansiering spänner från mindre stödformer riktade mot yngre forskare till omfattande projekt- och personstöd till forskare och större forskningsgrupper.

- Hjärt-Lungfonden vill verka för att främja återväxten av yngre forskare.
- Hjärt-Lungfonden ska verka för att stimulera samverkan inom forskningsmiljöer samt mellan olika kunskapsområden och discipliner.
- Hjärt-Lungfonden bör främst prioritera projekt med tydlig klinisk förankring.
- Hjärt-Lungfonden vill bibehålla högt stöd för forskartjänster och forskarmånader
- Hjärt-Lungfonden gör riktade satsningar inom områden där forskningen är eftersatt
- Hjärt-Lungfonden strävar efter en balans mellan stora och små anslag

2.1 Bedömningsgrunder

En viktig komponent är att stödja den bästa forskningen och den forskning som har bäst chans att nå klinisk applikation. Därför har fonden beslutat att ett antal kriterier ska vägleda Forskningsrådet i bedömningsprocessen.

Dessa är:

- Forskning som i öppen konkurrens bedöms som bäst ur ett kvalitetsperspektiv
- Forskning som är originell och nyskapande
- Att ett projekt är bra planlagt
- Att metodiken och genomförbarheten är god
- Att kompetensen hos forskaren eller forskargruppen är hög
- Klinisk applicerbarhet

3 Eftersatta områden inom hjärt-, kärl- och lungforskningen

Hjärt-Lungfonden bör långsiktigt främja och utveckla forskningen genom riktade satsningar inom underbeforskade områden. I de fall fonden identifierar ett område där forskningen är eftersatt och bedöms som viktig kan fonden utlysa extra forskningsstöd.

4 Samordning Forskningsrådet och generalsekreteraren/samrådsgrupp

FR och GS ska fortlöpande samråda i viktiga frågor och informera varandra om sin verksamhet. För samråd och informationsutbyte ska det finnas en samrådsgrupp. I den görs även avstämning och samordning av förslag till övergripande riktlinjer för fondens forskningsstödjande verksamhet. FR:s

ordförande, chef för forskningsavdelningen och GS beslutar gemensamt om samrådsgruppens sammansättning.

5 Forskningsrådets uppgifter

- att efter beredande i forskningsrådet föreslå styrelsen övergripande riktlinjer för fondens forskningsstödande verksamhet
- att efter beredande i forskningsrådet föreslå styrelsen anslagsformer och regler för beviljande av anslag
- att bedöma och bereda forskningsansökningar samt lämna förslag på stöd till styrelsen
- att efter delegation av styrelsen besluta om vissa anslag och stipendier inom de ramar som styrelsen anger i beslutsordning
- att följa upp och utvärdera att beviljade anslag används i avsett syfte
- att mäta och följa upp resultatet av den forskning som fonden stöder
- att bevaka anslagstilldelningen ur ett genderperspektiv
- att vara rådgivande i olika medicinska frågeställningar
- informera om nya vetenskapliga resultat inom hjärt-lungområdet
- att vara referensgrupp till GS och kansli i forskningsfrågor och vetenskapliga frågor

6 Forskningsrådets sammansättning mm

6.1 Nominering och mandatperioder för ledamot i FR

Ledamöter i FR utses av styrelsen efter nominering av Svenska Läkaresällskapet, Svenska Kardiologföreningen, Svensk Lungmedicinsk Förening och de medicinska fakulteterna vid landets universitet. Styrelsen kan också utse ledamöter utan nominering, men ska då höra dessa organisationer. Bland ledamöterna ska finnas minst femton forskare inom hjärt-kärlområdet och åtta forskare inom lungmedicin och tuberkulos. Forskningsrådet eftersträvar en nationell spridning samt jämn könsfördelning bland ledamöterna.

Mandatperioden för en ledamot i FR är, med undantag som anges i nästa stycke, tre år med möjlighet till förlängning en gång. Mandatperioden för vice ordförande i FR är tre år med möjlighet till förlängning två gånger. Mandatperioden för ordförande i FR är tre år med möjlighet till förlängningar. FR:s ordförande och vice ordförande deltar som adjungerade i styrelsens möten när styrelsen så beslutar. Styrelsen utser sammansättningen av samtliga ledamöter i FR. Omval kan ske tidigast tre år efter utträde ur FR.

6.2 Ersättare för ledamot i FR

Om någon ledamot i FR kommer att vara frånvarande eller avgår under en väsentlig del av pågående mandatperiod ska ordföranden i FR underrätta styrelsens ordförande om detta. Ordföranden och vice ordföranden i FR ska efter samråd med övriga ledamöter i FR föreslå en ersättare för beslut av styrelsen.

6.3 Adjungering av medicinskt sakkunniga

Extra medicinskt sakkunnig som ska ingå i bedömningsgrupp utses av ordföranden och vice ordföranden. I rekryteringsprocessen tillfrågas forskare som tidigare har nominerats eller tidigare varit ledamot i forskningsrådet. Mandatperioden för extern sakkunnig är ett år med möjlighet till förlängning tre gånger. Omval kan därefter ske tidigast efter tre år.

Även tillfälliga specialister kan utses av forskningsrådet för att ge råd i bedömningsprocessen när det krävs expertkunskaper som inte finns i rådet eller när jävsförhållanden motiverar externa bedömare.

7 Forskningsrådets kompetens

För att Hjärt-Lungfondens Forskningsråd ska kunna göra bästa tänkbara bedömningar är det viktigt att ledamöter har såväl en bred kompetens inom vård och forskning som stor kompetens inom hjärt-lungområdet. Rådets ledamöter bör därför ha en senior ställning i forskarsamhället.

Förutom denna allmänna kompetens samt geografisk spridning strävar rådet efter att ha ledamöter som representerar fördjupat kunnande inom:

- Statistik och epidemiologi
- Genetik
- Experimentell forskning och verksamhet
- Klinisk verksamhet
- Patientnära forskning
- Preventionsforskning

8 Forskningsrådets sammanträden

Hela FR sammanträder minst två gånger per år. Ordföranden i FR är sammankallande. Styrelsens ordförande, GS, chef för forskningsavdelningen samt av dem utsedda personer från kansliet har rätt att närvara vid sammanträdena. Kallelse ska ske senast 14 dagar före mötet (med angivande av de ärenden som ska förekomma på mötet). Ordinarie möten hålls enligt fastlagd årsplan.

FR är beslutsför om minst 12 ledamöter är närvarande däribland ordföranden eller vice ordföranden. Vid omröstningar ska den mening som får flest röster gälla. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

9 Bedömning av anslagsansökningar

FR:s bedömning av anslagsansökningar utgår från de riktlinjer som anges i särskilda anvisningar.

Varje ansökan ska bedömas och poängsättas av minst tre ledamöter/sakkunniga innan Forskningsrådets gemensamma behandling av ansökan. Skulle jävsförhållanden medföra att detta inte är möjligt ska ansökan remitteras till annan bedömningsgrupp inom FR eller till medicinskt sakkunniga med tidigare erfarenhet av arbete i FR. Ordföranden, eller om hen så bestämmer, vice ordföranden beslutar i frågor som avses i denna punkt. Dessa bestämmelser om antal bedömare gäller inte resebidrag och vetenskapliga möten

10 Stora forskningsanslaget

Stora forskningsanslaget bedöms av en internationell bedömningskommitté för att undvika jäv. Bland antalet ledamöter ska det finnas minst tre forskare från hjärt- och kärlområdet och minst två forskare från lungmedicinska området. Val av sakkunniga bedömare diskuteras varje år med forskningsrådet samt institutioner vid behov. Styrelsen utser ledamöter vid decembermötet inför nästkommande år.

11 Delegation

FR har delegation från styrelsen att fatta beslut om anslag till utlandsstipendier för totalt fyra miljoner kronor per år samt extraordinärt stöd utanför ordinarie anslagsformer på upp till högst 200 000 kronor per projekt, dock totalt till max en miljon kronor per år. FR:s ordförande och vice ordförande har delegation från styrelsen att fatta beslut om anslag avseende resebidrag, och vetenskapliga möten

12 Iakttagande av jävsregler

Det ankommer på FR:s ledamöter att i sin granskning och sitt beslutsfattande följa de jävsregler som styrelsen har beslutat, se särskilt Jävsregler för Hjärt-Lungfonden.

13 Intressekonflikt

Ledamot i FR är skyldig att till FR:s ordförande och GS löpande lämna uppgift om uppdrag i andra motsvarande organisationer och nämnder oavsett om dessa är ideella eller kommersiella samt i förekommande fall uppgift om uppdrag i läkemedelsindustrin. Information om detta inhämtas av HLF:s kansli en gång om året.

14 Forskningsrådets kansliresurser och övriga omkostnader

Styrelsen fastställer årligen en budget för FR avseende forskningsanslag. GS ansvarar för att FR har det administrativa stöd som behövs för att fullfölja de arbetsuppgifter som preciseras ovan. Budget för detta stöd och FR:s övriga omkostnader såsom arvoden, resor och symposier fastställs av styrelsen inom ramen för kansliets budget.

15 Arvoden

Arvode och ersättningar för samtliga ledamöter i FR beslutas av styrelsen senast vid decembermötet för nästkommande år.

16 Forskningsrapport

FR:s ordförande ska tillsammans med kansliet löpande avge en forskningsrapport till styrelsen.